

Toelichting

Plan: Bestemmingsplan Borger, Zonnepark Daalkampen

Status: ontwerp

Plantype: bestemmingsplan

IMRO-idn: NL.IMRO.1681.01BP0016-OW01

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

1.2 Ligging plangebied

1.3 Geldend planologisch kader

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Plangebied en omgeving

2.2 Plan en inpassing

Hoofdstuk 3 Beleid

3.1 Rijksbeleid

3.2 Provinciaal beleid

3.3 Gemeentelijk beleid

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

4.1 Archeologie en cultuurhistorie

4.2 Bodem

4.3 Ecologie

4.4 Externe veiligheid

4.5 Geluid

4.6 Lichthinder

4.7 Luchtkwaliteit

4.8 Milieuzonering

4.9 Verkeer en parkeren

4.10 Water

4.11 M.e.r.-beoordeling

Hoofdstuk 5 Juridische vormgeving

5.1 Algemeen

5.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Door de gemeente Borger-Odoorn zijn in de jaren negentig van de vorige eeuw gronden aangekocht in het gebied Daalkampen IV in Borger. Deze gronden waren bedoeld om uitbreiding van de woonwijk Daalkampen I en II/III in Borger naar de toekomst toe mogelijk te maken.

Woningbouw wordt echter niet op afzienbare termijn verwacht. Om die reden heeft de gemeente de gemeentelijke gronden binnen het gebied van Daalkampen IV aangewezen als potentiële zonneakker. Initiatiefnemer Jan Reinier de Jong is hier nu van plan om een zonnepark te gaan realiseren.

De ontwikkeling van het zonnepark is niet mogelijk binnen de geldende planologische kaders voor het plangebied. Om het initiatief juridisch-planologisch mogelijk te maken, is daarom dit bestemmingsplan opgesteld.

1.2 Ligging plangebied

~~Het plangebied met een oppervlakte van circa 20 ha ligt ten westen van de kern Borger. Aan de noordzijde wordt het plangebied~~

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

Figuur 1.1 Globale ligging plangebied zonnepark

1.3 Geldend planologisch kader

Voor het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Borger' (vastgesteld 13 mei 1997). Het perceel heeft in dit plan de bestemming 'Agrarisch gebied West'. De realisatie van een zonnepark is niet mogelijk binnen deze bestemming.

De gemeente Borger-Odoorn is bezig met een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied. Dit bestemmingsplan is in voorbereiding en bevindt zich in de ontwerpfasen. In het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied heeft het plangebied een agrarische bestemming. De ontwikkeling van een zonnepark is binnen de bestemming uit het ontwerp ook niet mogelijk.

1.4 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de huidige en toekomstige inrichting van het plangebied. Hoofdstuk 3 bestaat uit een beschrijving van en toets aan het relevante beleid op rijks-, provinciaal- en gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 4 is gewijd aan de onderzoeken naar de omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 komt de juridische vormgeving van het bestemmingsplan aan bod. In het laatste hoofdstuk tenslotte wordt ingegaan op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het initiatief.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Plangebied en omgeving

Het plangebied ligt ten zuidwesten van de wijk Daalkampen in Borger. De locatie is gelegen tussen de Ruigebultsweg, Westerdorperstraat en twee onverharde wegen. Langs de zuidwestgrens ligt een uitloper van het kanaal Buinen - Schoonoord met een forse beplantingssingel.

Aan de Westerdorperstraat bevinden zich een woonperceel en een schroot- en metaalhandel/afvalverwerkingsbedrijf. Dit bedrijf is omgeven met een grote zoom van boombeplanting. Aan de andere wegen is geen bebouwing aanwezig. Tussen de planlocatie en de wijk Daalkampen ligt een groenstrook.

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

Figuur 2.1 Globale begrenzing plangebied zonnepark

Het plangebied ligt op de overgang van de hogere (es)gronden rondom Borger naar het dal van het Voorste Diep. De locatie ligt deels op het terrein dat wordt aangeduid met Eschveld. Deels ligt het plangebied op wat op historische kaarten Ruige Bulten wordt genoemd.

De verkaveling van het gebied is door schaalvergroting ingrijpend gewijzigd. De hoofdlijnen zijn wel behouden in de vorm van het slotenpatroon en een rijtje bomen aan de zuidzijde van het terrein.

2.2 Plan en inpassing

Planconcept

De locatie ligt in het landschap van de Hondsrug. In het beleidsplan Zonneoogst van de gemeente (zie paragraaf 3.3) wordt aangegeven dat op een dergelijke locatie het zonnepark zich moet voegen naar de 'fijne mozaïekstructuur' in het landschap. Daarnaast is behoud van de openheid van belang.

In het planconcept wordt het zonnepark ingepast in de landschapsstructuur, met aandacht voor de historie van het gebied. Door de grote afstand tussen openbare weg en opstelling blijft de openheid beleefbaar.

Het planconcept is gebaseerd op een ruime rand rondom de opstelling van de zonnepanelen. Aan alle randen staat volwassen boombeplanting. Vooral in het voor- en najaar geeft dat schaduw op het terrein en beperkt het de mogelijkheden voor zonne-energie. Vanwege de schaduwwerking van de bomen wordt een rand van circa 30 m aan de oost- en westzijde aangehouden. Langs de noordelijke randen wordt dit circa 15 m.

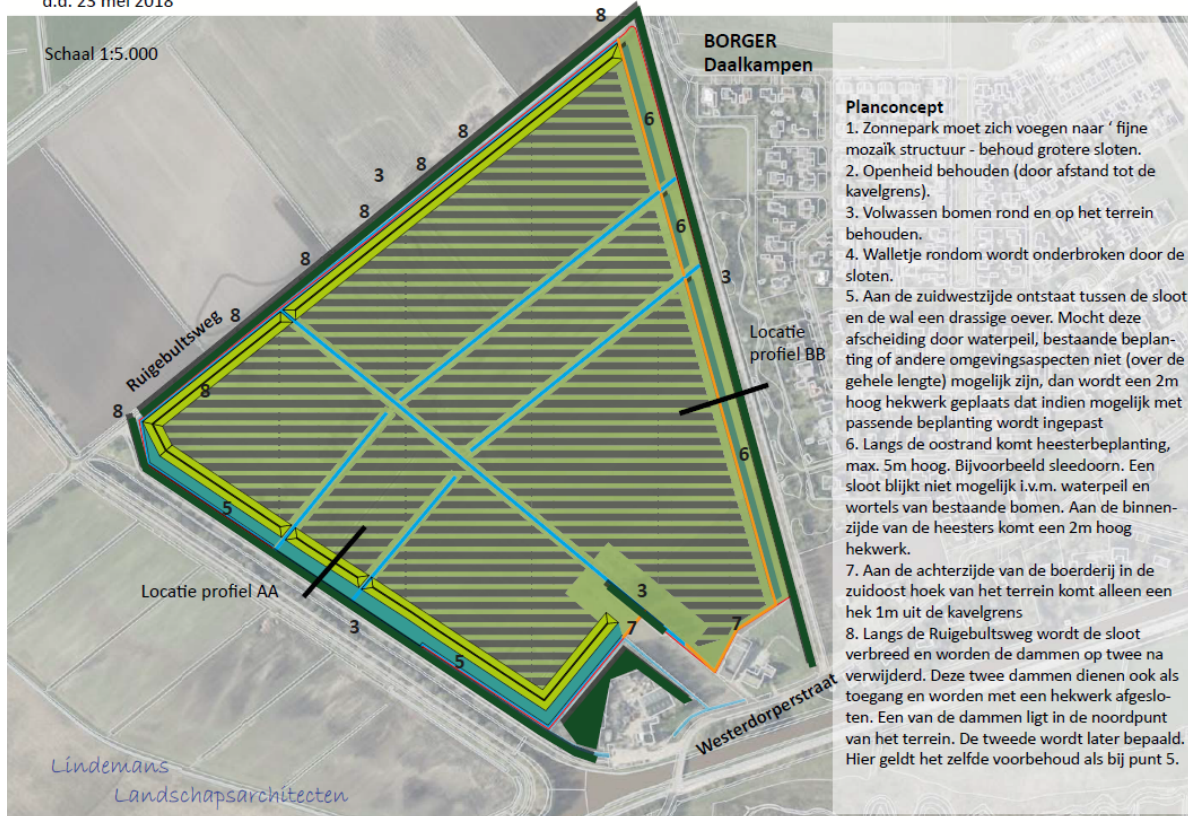
De belangrijkste watergangen in het plangebied en de bomenrij in de zuidelijke punt van het terrein blijven behouden. Hier komen de panelen ook op enige afstand. De onderhoudspaden langs de sloten worden 5 m breed. De zone rond de bomenrij komt overeen met de buitenrand (30 en 15 m breed).

Langs de oostrand komt heesterbeplanting. Een sloot is hier niet mogelijk vanwege waterpeil en wortels van bestaande bomen. Aan de zuidwestzijde ontstaat tussen de sloot en de wal een drassige oever. Mocht deze

afscheiding door waterpeil, bestaande beplanting of andere omgevingsaspecten niet (over de gehele lengte) mogelijk zijn, dan wordt een hekwerk geplaatst, dat indien mogelijk met passende beplanting wordt ingepast.

Het overgebleven netto oppervlak (circa 17 ha) wordt ingevuld met een zuidopstelling. Op de volgende afbeelding is de inpassing van het zonnepark weergegeven.

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

Figuur 2.2 Landschappelijk inpassingsplan (bron: Lindemans landschapsarchitecten)

Meervoudig ruimtegebruik

Een algemeen uitgangspunt voor zonneparken in het algemeen en de locatie Daalkampen in het bijzonder is dat het opwekken van zonne-energie gepaard kan gaan met een tweede functie. In het geval van de gemeente Borger-Odoorn ligt daarbij de agrarische functie voor de hand. Een economisch renderend gebruik is het houden van schapen.

Door de initiatiefnemer is daarom contact gezocht met Henry Hoiting. Hij heeft het concept van de zorgherder ontwikkeld. Een zorgherder is een herder die aanvullend ook personen met een afstand tot de arbeidsmarkt en/of een PGB meeneemt op route. Deze personen kunnen ondertussen ook onderhoud plegen aan het park, maar ook bijvoorbeeld onkruid wat door schapen niet wordt opgegeten uitspitten. De kuddes bestaan uit het Schoonebeker Heideschaap. Dit is een dier dat zijn oorsprong kent in de provincie Drenthe.

Hierdoor snijdt het mes aan meerdere kanten:

- Er wordt een goede invulling gegeven aan de ruimte onder de panelen. Dit is in lijn met de principes achter Cittaslow.
- Er wordt een goede invulling gegeven aan de wens tot onderhoud onder de panelen. Het Schoonebeker Heideschaap is geen kieskeurige eter en eet zelfs brandnetels of berenklauw.
- Mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt/PGB kunnen worden betrokken bij het onderhoud.
- Het Schoonebeker Heideschaap is een prachtig dat goed past bij de omgeving en een verrijking is voor omwonenden. De dieren veroorzaken geen overlast door stank.

Eerder zijn er proeven geweest met schapen onder zonnepanelen. Daar bleek dat het belangrijk is om voldoende ruimte onder de panelen te creëren. Schapen hebben de neiging om te schuren en te jeuken en hier blijken de onderste panelen vaak de dupe van. Vandaar dat er gekozen is om de panelen op 100 cm te plaatsen zodat de schapen de panelen niet kunnen beschadigen. Om de panelen niet te hoog te laten worden, worden de panelen op 12,5 graden geplaatst. Dit scheelt hoogte ten opzichte van 15 graden. De opstelling is hieronder weergegeven.

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

- Stedelijke ontwikkeling

Voordat de Ladder voor duurzame verstedelijking wordt doorlopen, moet de vraag worden beantwoord of er wel sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Artikel 1.1.1 Bro definieert een stedelijke ontwikkeling als 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Zekerheidshalve wordt het zonnepark beschouwd als een nieuwe stedelijke ontwikkeling.

- Behoeft

In de Nota van Toelichting bij artikel 3.1.6 Bro is opgenomen dat dit lid overheden verplicht om nieuwe stedelijke ontwikkelingen af te stemmen op de geconstateerde behoefte.

Het doel van dit plan is om een zonnepark aan te leggen van circa 20 hectare. Gesteld kan worden dat duurzame energie een thema is dat het regionale niveau overstijgt. Het Rijk legt echter in de doorwerking van haar plannen de verantwoordelijkheid bij provincies, gemeenten en markt.

Als onderdeel van de gewenste energietransitie streeft de provincie naar een forse toename van zonnestroom. Hoewel er provinciebreed de nodige plannen voor zonnenvelden in de pijplijn zitten, zijn er in de nabijheid van het projectgebied nog geen met het initiatief vergelijkbare velden gerealiseerd. Van aanbod is in die zin nog geen sprake.

In het voorjaar van 2016 heeft Nuon onderzoeksbureau Necker van Naem onderzoek uit laten voeren onder een representatieve groep van ruim 2.000 mensen naar de duurzame opvattingen van de Nederlander op dat moment¹. Daaruit blijkt dat inwoners van Noord-Nederland verduurzaming zien als de beste manier om CO₂-uitstoot tegen te gaan. Gevraagd naar welke CO₂-arme energiebronnen de voorkeur hebben dan wordt zonne-energie door bijna de helft van de respondenten in Noord-Nederland genoemd, op ruime afstand gevolgd door andere bronnen als windenergie en stadswarmte.

Het zonnepark zorgt er, naast dat er onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden van multifunctioneel ruimtegebruik, voor dat lokaal opgewekte energie, indirect, bij inwoners, organisaties en bedrijven in het gebied terecht kan komen. Het initiatief vloeit op die wijze rechtstreeks voort uit een actuele regionale vraag. De behoefte om deze energie duurzaam op te wekken is minder evident, maar ligt wel voor de hand gezien de uitkomsten van het onderzoek van Nuon en doelstellingen die de provincie en gemeente hebben gesteld op dit gebied.

- Bestaand stedelijk gebied

Bij de toetsing aan de Ladder wordt voor bestaand stedelijk gebied de definitie uit het Bro aangehouden. Het begrip is daarin gedefinieerd als: bestaand stedelijk gebied: "bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur."

De gronden waar het zonnepark zijn geprojecteerd hebben op grond van het bestemmingsplan een agrarische bestemming en kunnen ook als zodanig worden gebruikt. Uit jurisprudentie volgt dat de ligging, het gebruik en de bestemming van het perceel, getoetst aan de definitie uit het Bro, maken dat het perceel in het kader van de Ladder niet kan worden beschouwd als bestaand stedelijk gebied.

Het stedelijk gebied in de omgeving bestaat uit kleinschalige dorpskernen. De mogelijkheden om binnen die dorpen in de behoefte aan grootschalige zonneparken te voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, zijn niet, of hooguit beperkt, aanwezig.

Voor het zonnepark op de beoogde locatie wordt een inpassingsplan opgesteld waarmee een verantwoorde landschappelijke inpassing wordt geborgd. Verder kan het perceel na beëindiging van het zonnepark weer in oorspronkelijke staat worden teruggebracht en agrarisch worden gebruikt. De aanleg van het zonnepark buiten bestaand stedelijk gebied is in dit geval dan ook te verantwoorden.

- Conclusie

Uit het bovenstaande is gebleken dat de ontwikkeling voldoet aan de voorwaarden die in het kader van toetsing aan de Ladder voor duurzame verstedelijking relevant zijn. Het initiatief is dan ook in overeenstemming met de Ladder voor duurzame verstedelijking.

3.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie

Het omgevingsbeleid van de provincie Drenthe is vervat in de Omgevingsvisie (juni 2010) met de bijbehorende Omgevingsverordening. Nieuwe inzichten en ontwikkelingen in Drenthe hebben geleid tot een beperkte aanpassing van de Omgevingsvisie Drenthe 2010. De geactualiseerde Omgevingsvisie is op 20 augustus 2014 in werking getreden. In de geactualiseerde versie wordt dieper ingegaan op de kernkwaliteiten van de provincie.

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

Om de missie te bereiken, wil de provincie vier robuuste systemen ontwikkelen. Deze vier systemen zijn: het sociaal-economisch systeem, het watersysteem, het landbouwsysteem en het natuursysteem. Binnen deze systemen staat de ontwikkeling van de hoofdfunctie (respectievelijk wonen en werken, water, natuur en landbouw) voorop. Een robuust systeem wil zeggen dat een verstoring als gevolg van een ontwikkeling geen significante gevolgen heeft voor het functioneren van het systeem.

Daarnaast is voor het bereiken van de missie de ruimtelijke kwaliteit van belang. De provincie wil ontwikkelingen stimuleren die een bijdrage leveren aan de ruimtelijke kwaliteit. Deze kwaliteit zit voor de provincie in het zorgvuldig gebruikmaken van de ruimte, het behouden en waar mogelijk versterken van de kernkwaliteiten en het waarborgen van de kwaliteit van het milieu en de leefomgeving.

KERNKWALITEITEN

Ter plaatse van het plangebied is sprake van de volgende kernkwaliteiten:

- Aardkundige waarden
- Landschap
- Cultuurhistorie
- Archeologie

Ten aanzien van de kernkwaliteit 'Aardkundige waarden' is sprake van een generiek beschermingsniveau. In deze gebieden wil de provincie lokale aardkundige kenmerken voor de toekomst bewaren.

Met betrekking tot de kernkwaliteit 'Landschap' ligt het plangebied in het landschapstype 'esdorpenlandschap'. Van provinciaal beleid voor het esdorpenlandschap is gericht op het behoud van de open ruimte en het versterken van esrandbeplanting. Het is daarnaast gericht op het behoud van het onbebouwde karakter en het versterken van karakteristieke beekdal(rand)beplanting.

Ten aanzien van de kernkwaliteit 'Cultuurhistorie' geldt voor het grootste deel van het plangebied 'respecteren' als sturingsniveau. Bij ontwikkelingen ligt de inzet bij het waarborgen van de cultuurhistorische samenhang voor de toekomst. Initiatiefnemer heeft de verantwoordelijkheid om de cultuurhistorische hoofdstructuur als inspiratiebron te benutten voor ontwikkelingen. Voor het oostelijke deel van het plangebied geldt het sturingsniveau 'eisen stellen'. Van de initiatiefnemer verwacht de provincie dat de cultuurhistorische samenhang als de drager voor nieuwe plannen wordt gebruikt. Ontwikkelingen bouwen voort op de bestaande cultuurhistorische samenhang.

Met betrekking tot de kernkwaliteit 'Archeologie' geldt 'verwachting toetsen (beekdal)' als sturingsniveau.

ZONNE-ENERGIE

Onderdeel van de gewenste energietransitie is het stimuleren van een hogere productie van zonnestroom (zonnepanelen). Concreet streeft de provincie naar een uitbreiding van zonnestroom in 2020 tot 151 TJ (ruim 60MW). Ten opzichte van de productie in 2010 betekent dit een forse toename, van circa 143TJ. Om bij deze ontwikkelingen de ruimtelijke kwaliteit te borgen, hanteert de provincie een ruimtelijk kader voor de toepassing van zonne-energie. Het kader handelt alleen over de meer grootschalige ontwikkelingen en heeft dus geen betrekking op de inpassing van kleinschalige, losse zonnepanelen.

ZONNELADDER

1. Gebouwgebonden; zon op daken

De productie van zonne-energie wordt zo mogelijk gerealiseerd met behulp van gebouwgebonden installaties. Bij de toepassing op beschikbare en geschikt dakoppervlak wordt gestreefd naar een architectonisch rustig en evenwichtig beeld. Zonne-energie mag veelal ook worden toegepast in gebieden met cultuurhistorische of archeologische kernkwaliteiten.

2. Grondgebonden; zon op maaiveld

De aanleg van grondgebonden zonne-installaties op maaiveld wordt toegestaan in bestaand stedelijk gebied. Gedacht kan worden aan bedrijventerreinen en woningbouwlocaties die op korte tot middellange termijn geen invulling zullen krijgen. Er gelden daarbij voorwaarden die zorgen voor een zorgvuldige ruimtelijke inpassing.

3. Initiatieven met maatschappelijk draagvlak

Grondgebonden zonne-installaties buiten bestaand stedelijk gebied kunnen alleen dan op een positieve houding rekenen wanneer de initiatieven voorzien zijn van een breed maatschappelijk draagvlak en wanneer ze kunnen rekenen op betrokkenheid vanuit de directe omgeving.

Bij maatschappelijke initiatieven die inhaken op noaberschap, menselijke maat en kleinschaligheid – bijvoorbeeld in de vorm van lokale energiecoöperaties – gaat de provincie in samenspraak met de initiatiefnemer verkennen onder welke voorwaarden toepassing mogelijk is.

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

uiteengezet wordt dat met het desbetreffende plan wordt bijgedragen aan behoud en ontwikkeling van de bij het plan betrokken kernkwaliteiten conform het provinciaal beleid en de sturingsniveaus zoals die zijn verwoord in de Omgevingsvisie. Daarnaast mag een bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten dan wel een wijziging van bestaande activiteiten mogelijk maken die de kernkwaliteiten significant aantasten. Verder dient in het kader van zorgvuldig ruimtegebruik de Ladder voor duurzame verstedelijking gevolgd te worden.

Ten aanzien van zonne-energie is in artikel 3.30 van de Omgevingsverordening opgenomen dat een ruimtelijk plan kan voorzien in de realisatie van zonneakkers mits de realisatie voldoet aan de door provinciale staten vastgestelde en in de Omgevingsvisie opgenomen 'zonneladder' en het ter uitvoering daarvan door gedeputeerde staten vastgestelde 'Beleidskader Zonneakkers'.

De in het plangebied aanwezige kernkwaliteiten worden met het project niet significant aangetast. De ingrepen in de bodem (aardkundige waarden, archeologie) zijn beperkt. Ten behoeve van het project is daarnaast een landschappelijk inpassingsplan opgesteld, waarmee de landschappelijke en cultuurhistorische waarden behouden blijven.

Ruimtelijke verkenning zonne-akkers

De provincie Drenthe heeft een verkenning gedaan naar mogelijkheden voor zonne-akkers in Drenthe. In de 'Ruimtelijke verkenning zonne-akkers in de Provincie Drenthe' (2014) is vanuit visueel-ruimtelijk oogpunt onderzocht welke randvoorwaarden, kansen en concepten er zijn rondom grootschalige zonne-akkers in Drenthe.

De verkenning moet bijdragen aan handvatten voor het toekomstig beleid rondom zonne-akkers. Aandacht wordt besteed aan:

- De wisselwerking met de zes kernkwaliteiten die in het Drentse omgevingsbeleid worden gehanteerd;
- De verbinding van de energieproductie op de zonne-akker in relatie tot haar omgeving (aanwezigheid van infrastructuur en afnemers in de directe omgeving), mede gelet op de economische haalbaarheid;
- De huidige en toekomstige bestemming van het gebied in relatie tot het zijn van een logische plek voor een zonne-akker. Hierbij speelt ook de uitstraling die een zonne-akker kan hebben om Drenthe als duurzame provincie op de kaart te zetten;
- De relevantie van een zonne-akker als pauzelandchap.

Energiestrategie Drenthe

Drenthe zet in op het realiseren van een duurzame Drentse energiehuishouding. De inwoners moeten minder fossiele energie gebruiken, meer hernieuwbare energie produceren en fossiele energie efficiënter en schoner gebruiken. In de Energiestrategie Drenthe staat hoe dat kan. De provincie wil met partners werken aan concretisering en uitvoering van maatregelen, voortbouwend op de inspanningen in het verleden.

In de Energiestrategie Drenthe is de actuele situatie beschreven, in verhouding tot de doelstellingen voor 2020 en 2050. Het hoofddoel is minder uitstoot van broeikasgassen, maar het gaat ook om energieleveringszekerheid en de ruimtelijke en economische ontwikkeling van Drenthe met nieuwe werkgelegenheid, nieuwe energielandschappen en nieuwe initiatieven van inwoners.

In de Energiestrategie is een aantal strategische sporen opgenomen. Met betrekking tot zonnestroom is in het spoor 'Groene energie en slimme systemen' onder meer het volgende opgenomen:

- Uitbreiding van de oppervlakte zonnepanelen op geschikte daken tot 100 ha en tot 200 ha met wijziging van landelijke regels. Eventuele aanleg op maaiveld ('zonne-akker' of 'zonneweide') onder voorwaarden in nader aan te wijzen gebieden.
- Aanleg stimuleren door het mede organiseren van het uitwisselen van informatie, visie uitdragen, voorbeeldprojecten, overleg, kennis inbrengen, verbindingen organiseren etc.
- Bevorderen dat gemeenten, Natuur en Milieufederatie Drenthe en Drentse Energie Organisatie initiatieven stimuleren van inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

Beleidskader Zonneakkers

Het Beleidskader vormt een uitwerking van trede 3 (initiatieven met maatschappelijk draagvlak) van de Zonneladder en omvat drie aandachtsvelden: locaties, omvang en ruimtelijke inpassing.

LOCATIES

- Aan de randen van woon- of werklocaties mogelijkheden om lokale opwekking van zonnestroom direct te koppelen aan eindgebruikers.
- Binnen de provincie zijn plekken en gebieden waar bestaande functies te combineren zijn met installaties voor zonne-energie. Er ontstaat meerwaarde door multifunctioneel ruimtegebruik. De provincie gaat graag het gesprek aan over initiatieven waarin dit soort ruimtes benut worden voor de opwekking van zonne-energie.
- Bepaalde bijzondere locaties, zoals vuilstorten, luchthavens, circuits of infrastructurele projecten, lenen zich door ligging en/of vorm voor initiatieven met een iconische uitstraling.

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

van een initiatief en de nabijgelegen (gebouwde) omgeving. Tegelijkertijd is het vanuit zuinig en doelmatig ruimtegebruik wenselijk dat een balans wordt gezocht tussen de productie en de afname van zonne-energie in de omgeving.

RUIMTELIJKE INPASSING

De provincie vraagt initiatiefnemer een plan op te stellen waarin aandacht is voor de ruimtelijke fysieke context. Aandacht voor een samenhangend ontwerp, meerwaarde voor het gebied en inrichting van de randen zijn hierbij belangrijke aspecten. Juist aan de randen is het belangrijk dat wordt ingespeeld op de omgeving en de kernkwaliteiten in het gebied.

Afweging

KERNKWALITEITEN

In Hoofdstuk 2 en 4 is onderbouwd dat met de opzet en inpassing van het plan aangesloten wordt bij de kenmerken van het gebied. De kernkwaliteiten worden dan ook niet aangetast en worden waar mogelijk versterkt.

ZONNELADDER

Het zonnepark wordt gerealiseerd op gronden die bedoeld waren voor de uitbreiding van de woonwijk Daalkampen. Woningbouw wordt echter niet op afzienbare termijn verwacht. Om die reden heeft de gemeente de agrarische gronden binnen het gebied van Daalkampen IV aangewezen als potentiële zonneakker. Op het plan is daarmee trede 3 van de provinciale zonneladder (Initiatieven met maatschappelijk draagvlak) van toepassing.

MAATSCHAPPELIJK DRAAGVLAK EN PARTICIPATIE

Initiatiefnemer wil omwonenden betrekken bij het proces. Dit doen zij door:

- huisbezoeken af te leggen met directe omwonenden;
- informatiebijeenkomsten te organiseren;
- samen met direct omwonenden een aantal zonneparken te bezoeken, zodat zij kunnen zien hoe het park er eventueel uit komt te zien.

De initiatiefnemer hecht veel belang aan participatie en eigenaarschap. Met het park Daalkampen zullen partijen eveneens trachten lokale bewoners mee te laten profiteren met de aanleg van het park. Er hebben reeds huisbezoeken plaatsgevonden en de buurtvereniging is geïnformeerd.

Met het plan bestaat de mogelijkheid om de stroom te vermarkten aan de gemeente. Dit kan het beste via een lokale energiemaatschappij die de stroom inkoopt en doorlevert.

Door (een deel van) het zonnepark open te stellen voor bijvoorbeeld onderwijsinstellingen kan het zonnepark bijdragen aan het gevoel van eigenaarschap van het park.

De ingeslagen weg in de gemeente Borger-Odoorn is er een naar nieuwe verdienmodellen en waardecreaties die de transitie naar een duurzame energievoorziening in zich heeft. De zonne-akkers zullen daarbij een rol spelen. Initiatiefnemer wil het zichtbaar maken van deze functie vormgeven door informatievoorziening, en als dit passend is, door een uitkijkpunt of poortlocaties met een iconische uitstraling. Daarbij kunnen zonneparken die aansluiten bij bestaande netwerken, zoals fiets- en wandelpaden, deze netwerken versterken. Indien er draagvlak is onder bewoners om het park te gebruiken voor toerisme, dan kan initiatiefnemer proberen hier maximaal op in te spelen.

Bij de aanleg en het beheer van het zonnepark zoekt initiatiefnemer de samenwerking met lokale bedrijven. Daarbij heeft het de voorkeur om samen te werken met bedrijven die de waarden van Cittaslow onderschrijven.

LOCATIE, OMVANG EN RUIMTELIJKE INPASSING

Het plangebied sluit aan op bestaand stedelijk gebied. De oppervlakte van het zonnepark staat in een goede ruimtelijke verhouding tot die van de naastgelegen woonwijk Daalkampen. Zoals eerder aangegeven in Hoofdstuk 2 is er door het laten grazen van het gebiedseigen Schoonebeker Heideschaap sprake van multifunctioneel ruimtegebruik. In dat hoofdstuk is ook onderbouwd dat er sprake is van een zorgvuldige landschappelijke inpassing waarbij aan de inrichting van de randen specifieke aandacht is besteed.

CONCLUSIE

Het plan past binnen het zowel het provinciale omgevingsbeleid als het beleid voor zonneparken.

3.3 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Borger-Odoorn

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

Het plangebied ligt in die driedeling in het Hunzedal. Het Hunzedal wordt gevormd door het voormalig beekdal van de Hunze. De rivier ontspringt ten oosten van Exloo en mondt uit in het Zuidlaardermeer. De belangrijkste kernkwaliteit van het landschap is niet meer goed herkenbaar. Het beekdal gaf vroeger ruimte aan een meanderende Hunze. Deze is echter gekanaliseerd en het beekdal is verkaveld ten behoeve van de landbouw. Ondanks dat de ontstaansgeschiedenis van het Hunzedal niet meer goed af te lezen is in het landschap, vormt deze toch een belangrijke ruimtelijke drager voor de ontwikkeling van de gemeente. In de Structuurvisie wordt hier ingezet op waterrijke natuurontwikkeling die de oorspronkelijke structuur van het beekdal versterkt. De natuurontwikkeling respecteert het bestaande agrarisch gebruik en is een stimulans voor natuurvriendelijke recreatie.

Op de Visiekaart horend bij de Structuurvisie ligt het plangebied op de overgang van het 'aandachtsgebied landschappelijke inpassing dorpsranden' naar een gebied dat is aangeduid met 'versterken agrarische functie'.

Zonneoogst - Beleidsplan zonneakkers in Borger-Odoorn

Op 14 december 2017 is het beleidsplan voor zonne-akkers in Borger-Odoorn vastgesteld. Het beleidsplan vormt het instrument dat de gemeente gebruikt om initiatieven voor zonneparken ruimtelijke te toetsen.

Het uitgangspunt van het beleidsplan is beheerste groei. Om hier gevolg aan te geven, laat de gemeente van 2018 tot en met 2020 een aantal pilots uitvoeren. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen kleinschalige en grootschalige zonne-akkers. Er wordt ruimte gegeven aan maximaal 10 kleinschalige zonne-akkers van maximaal 5 hectare. Daarnaast kan onder duidelijke voorwaarden geëxperimenteerd worden met een tweetal grootschalige zonne-akkers tot maximaal 49 MW.

Los van de ruimte die het nieuwe beleidskader biedt, zijn binnen de huidige beleidsruimte al enkele zonne-akkers in de gemeente ontwikkeld. Daarnaast is er nog een bestaand beleidsvoornemen om naast de Daalkampen te Borger op gemeentelijke gronden 20 hectare zonne-akkers toe te staan. Deze initiatieven vallen buiten de grenzen van het beleidskader.

Afweging

Het zonnepark Daalkampen valt, zoals hierboven aangegeven, buiten de grenzen van het gemeentelijke beleid voor zonne-akkers. Bij de landschappelijke en maatschappelijke inpassing wordt echter wel aangesloten bij het gemeentelijke en provinciale kaders (zie paragraaf 2.2 en 3.2). Het plan is passend binnen het gemeentelijke beleid.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

4.1 Archeologie en cultuurhistorie

Wettelijk kader

De Monumentenwet 1988 is per 1 juli 2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze in werking treedt. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast dient ieder ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Voor zover in een plangebied sprake is van erfgoed, dient op grond van voorgaande dan ook aangegeven te worden op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologie rekening wordt gehouden.

Afweging

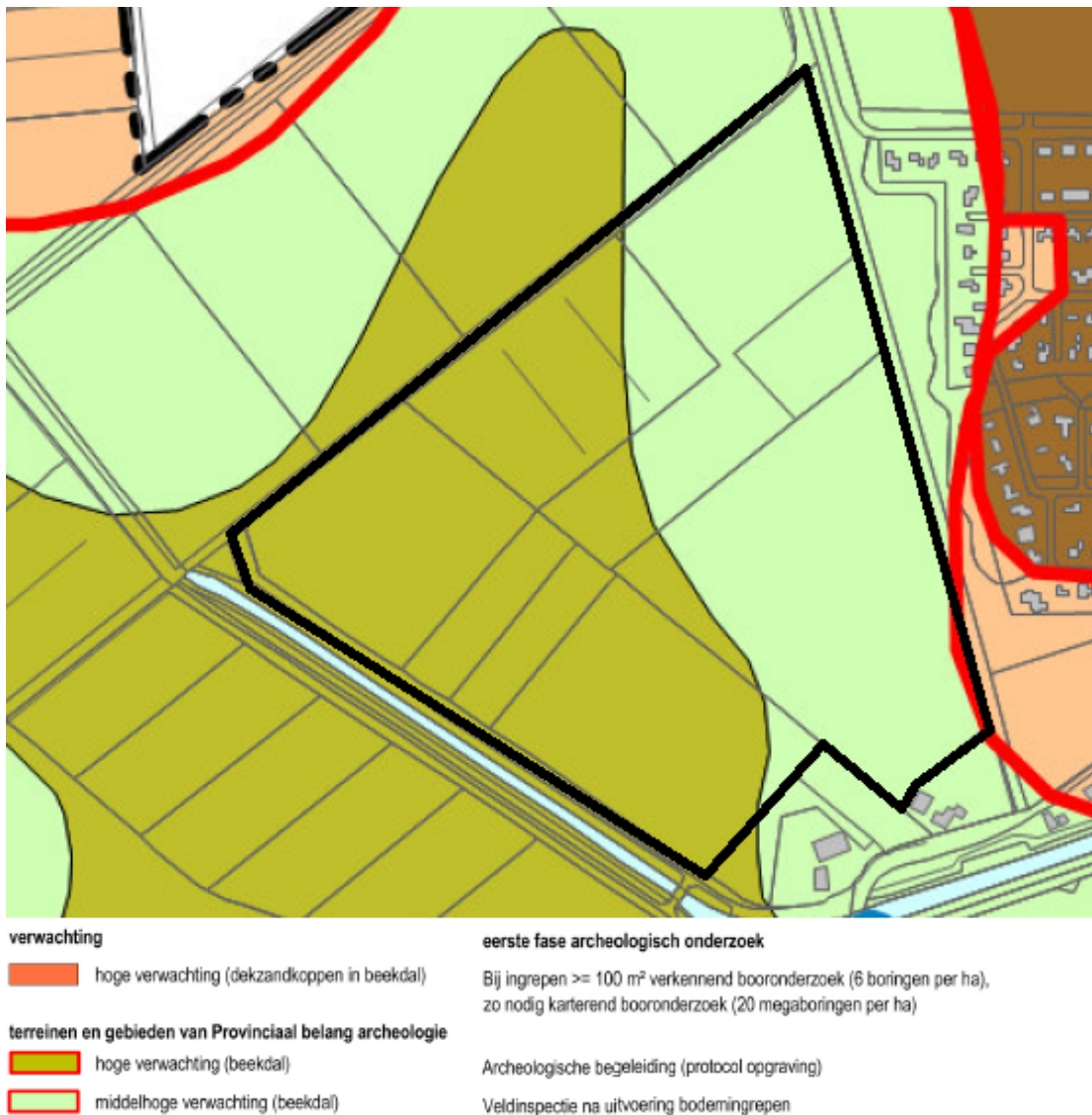
ARCHEOLOGIE

De gemeente beschikt over een archeologische beleidsadvieskaart die in 2011 is vastgesteld en in 2014 is gewijzigd. Het plangebied kent op grond van de beleidsadvieskaart een middelhoge verwachting (beekdal) en hoge verwachting (beekdal). Ter plaatse van deze gronden geldt een vrijstelling bij ingrepen kleiner dan 1.000 m² en dieper dan 0,3 m beneden maaiveld.

De zonnepanelen worden geplaatst op stellages met palen die in de grond worden gedreven. Daarnaast worden verspreid over het plangebied omvormers en een transformator geplaatst en kabels gelegd. Gecombineerd met ingrepen in het kader van de landschappelijke inpassing wordt de vrijstellingsgrens van 1.000 m² overschreden. De totale oppervlakte van de ingreep is afhankelijk van de uiteindelijke inpassing. Ten behoeve van het bestemmingsplan wordt daarom een archeologisch onderzoek uitgevoerd. De resultaten worden te zijner tijd verwerkt.

In afwachting van de onderzoeksresultaten worden in dit bestemmingsplan regels opgenomen in de agrarische bestemming en de

Lees hier meer over dit bestemmingsplan.

Figuur 4.1 Uitsnede archeologische beleidsadvieskaart met globale begrenzing plangebied

CULTUURHISTORIE

De gemeente beschikt over een cultuurhistorische waardenkaart die echter nog niet is vastgesteld. De kaart wordt wel gebruikt als informeel toetsingskader. Volgens de cultuurhistorische waardenkaart ligt het plangebied op de overgang van jonge heide- en broekontginningen naar de beekdalen en broeken in de Hunzelaagte.

Met de situering van de zonnepanelen wordt aangesloten bij de verkaveling van het gebied. De landschappelijke inpassing sluit aan bij de gebiedskenmerken (zie ook paragraaf 2.2). De cultuurhistorische waarden van het gebied worden daarmee gerespecteerd.

4.2 Bodem

Wettelijk kader

Voor de bodemkwaliteit geldt de Wet bodembescherming (Wbb) en het (bijbehorende) besluit bodemkwaliteit. Gestreefd wordt naar een duurzaam gebruik van de bodem. Bij een ruimtelijk plan dient de bodemkwaliteit van het betreffende gebied inzichtelijk worden gemaakt. Het uitgangspunt wat betreft de bodem in het plangebied is, dat de kwaliteit ervan zodanig moet zijn dat er geen risico's zijn voor de volksgezondheid bij het gebruik van het plangebied voor de voorgenomen functie.

Afweging

Het zonnepark wordt gevormd door bouwwerken, waar geen personen verblijven. Daarnaast zijn bij de aanleg geen grootschalige bodemingrepen aan de orde. Ter plaatse van het plangebied is op grond van het Bodemloket (bodemloket.nl) geen sprake van historisch bekende activiteiten, onderzoeken en/of saneringen. Gelet op het huidige agrarische gebruik worden ook geen ernstige verontreinigingen verwacht. De kwaliteit van de bodem staat de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg.

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 20 maart 2018 bezocht door een ecooloog van BûgelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: onbewolkt, circa 7° C en een matige wind.

Het plangebied ligt ten zuidwesten van de wijk Daalkampen in Borger tussen de Ruigebultsweg in het noordwesten en de Westdorperstraat in het zuidoosten. Ten zuidwesten van het plangebied ligt een uitloper van het kanaal Buinen - Schoonoord met daarnaast een onverharde weg met aan houtsingel. Aan de noordoostzijde ligt tussen het plangebied en de wijk Daalkampen eveneens een onverharde weg met een houtsingel. De erven langs de Westdorperstraat, die zijn begrensd door houtsingels, vormen geen onderdeel van het plangebied.

Het plangebied zelf bestaat uit akkerpercelen die van elkaar zijn gescheiden door smalle kavelsloten en greppels met steile oeverwalen. De greppels aan de oostzijde stonden ten tijde van het veldbezoek droog, terwijl aan de westzijde plaatselijk water aanwezig was. Op de akkers worden onder meer aardappels en maïs verbouwd. Bebouwing ontbreekt in het plangebied. Opgaande beplanting is beperkt tot enkele bomen aan de zuidoostzijde van het plangebied.

Het plan bestaat uit de aanleg van een zonnepark in het plangebied. Hierbij worden de bestaande sloten grotendeels gehandhaafd. Wel worden de greppels om het plangebied verbreed tot watergangen van circa 3 m breed. Het zonnepark zal waarschijnlijk worden omgeven door een aarden wal die op enkele plaatsen wordt doorsneden door de bestaande greppels. Bij uitvoering van het plan wordt vegetatie verwijderd en worden grond en watergangen vergraven. De bomen in en om het plangebied blijven hierbij behouden.

Figuur 4.2 Impressie plangebied (20 maart 2018)

4.3.1 Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

waargenomen.

In het plangebied zijn plantensoorten van meer of minder voedselrijke omstandigheden aangetroffen, zoals vogelmuur, straatgras, kropbaar, braam en rood zwenkgras. In en om het plangebied zijn bomenrijen met zomereiken aanwezig. Plaatselijk zijn in de ondergroei van de houtsingels struiken als sleedoorn aanwezig. Beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl) en ook niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Beschermde plantensoorten worden gezien de voedselrijke omstandigheden en inrichting ook niet verwacht binnen het plangebied.

In de opgaande beplanting in het plangebied zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen aangetroffen. Nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen worden uitgesloten in het plangebied. Wel is in de bomenrij direct ten oosten van het plangebied een eksternest aangetroffen. In de groenstrook tussen de wijk Daalkampen en het plangebied is een buizerdnest aanwezig. Het plangebied kan onderdeel vormen van het foerageergebied van de soorten buizerd en ransuil en mogelijk kerkuil. De akkers zelf zijn in de huidige situatie echter van weinig waarde door het zeer intensieve gebruik.

In het plangebied kunnen een aantal akkervogels als gele kwikstaart en kievit broeden. Tijdens het veldbezoek was een paartje kieviten in de akkers aanwezig. Daarnaast is er een kleine kans dat langs de watergangen aan de westzijde algemene watervogels als wilde eend tot broeden komen.

In de bomen binnen het plangebied zijn geen voor vleermuizen geschikte holtes of loszittende schors aangetroffen, zodat verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten zijn binnen het plangebied. In de opgaande beplanting en bebouwing om het plangebied kunnen wel vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn.

Grote delen van het plangebied zijn door het ontbreken van beschutting en het intensieve gebruik van weinig waarde voor foeragerende vleermuizen. De randen van het plangebied kunnen wel van waarde zijn voor foeragerende vleermuizen. Tevens kunnen de bomenrijen onderdeel vormen van een vliegroute van vleermuizen. Te verwachten zijn soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Het plangebied vormt geschikt biotoop voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis, huisspitsmuis, wezel, haas, konijn en ree. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn daarnaast waarnemingen bekend van verschillende niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten, te weten das, eekhoorn en steenmarter. Voor eekhoorn ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. Verblijfplaatsen van das of andere sporen die duiden op aanwezigheid van deze soort zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Mogelijk foerageert de soort af en toe binnen het plangebied. Verblijfplaatsen van steenmarter kunnen worden uitgesloten in de akkers binnen het plangebied. Wel kan het plangebied onderdeel vormen van het foerageergebied van deze soort. Geschikt leefgebied voor andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten ontbreekt in het plangebied.

In de watergangen binnen het plangebied kunnen enkele algemene amfibieënsoorten voorkomen, zoals de uit de omgeving bekende soorten bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander (Quickscanhulp.nl). Voor deze algemene amfibieënsoorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De grotendeels droogstaande watergangen vormen door de steile en hoge oevertaluds, de voedselrijkdom en het intensieve gebruik van de omliggende gronden als akkerbouwgebied geen geschikt leefgebied voor de meer kritische niet-vrijgestelde amfibieënsoorten, zoals de uit de omgeving bekende poolkikker (Quickscanhulp.nl). Voor deze en andere niet-vrijgestelde amfibieënsoorten is geschikt leefgebied aanwezig in het NNN-gebied ten zuiden van het plangebied aan de overzijde van het kanaal Buinen-Schoonoord.

Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor beschermde reptielen, zoals de uit de omgeving bekende soorten adder en zandhagedis. Geschikt leefgebied voor deze soorten is aanwezig in de heidegebieden in de omgeving van Borger.

Beschermde vissoorten zijn niet bekend uit de wijde omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Deze worden ook niet in de watergangen binnen het plangebied verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Voor de uit de omgeving bekende groene glazenmaker (Quickscanhulp.nl), een libellensoort die is gebonden aan krabbenscheervegetaties, ontbreekt geschikt leefgebied binnen het plangebied. Ook andere beschermde ongewervelden worden gezien de inrichting en het gebruik van het plangebied niet verwacht.

Toetsing

Het plangebied vormt een klein onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen. De aardappelen en maïsakkers waar de zonnepanelen zijn voorzien vormen voor de te verwachten roofvogels en uilen echter geen hoogwaardig foerageergebied. De plaatsing van zonnepanelen kan ervoor zorgen dat het plangebied geschikter wordt als foerageergebied voor roofvogels en uilen. Bovendien is in de omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Als gevolg van het plan zal geen essentieel foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen verloren gaan.

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

De bomen in en om het plangebied blijven behouden, zodat geen vleermuisverblijfplaatsen verloren gaan. De houtsingels om het plangebied die van belang kunnen zijn als foerageergebied of vliegroute van vleermuizen blijven intact. Bovendien blijft de plaatsing van nieuwe verlichting achterwege. Negatieve effecten op vleermuizen door vernietiging van verblijfplaatsen of aantasting van foerageergebied of een vliegroute treden niet op. De omvorming van de aardappel- en maïsakkers in een zonnepark kan er zelfs voor zorgen dat het plangebied geschikter wordt voor foeragerende vleermuizen.

Door de plannen verandert het plangebied als foerageergebied voor steenmarter, maar zal niet als zodanig verloren gaan. Ook in het te realiseren zonnepark kan steenmarter foerageren. Bovendien is in ruime mate alternatief en hoogwaardig foerageergebied aanwezig in de omgeving van het plangebied. Negatieve effecten op steenmarter zijn niet te verwachten als gevolg van verlies van foerageergebied.

Tenslotte kunnen als gevolg van de werkzaamheden verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Overijssel. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming

4.3.2 Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Drenthe uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening Drenthe. Het NNN in Drenthe kent geen externe werking.

Inventarisatie

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Wnb. Het meest nabijgelegen gebied beschermd middels de Wnb betreft het Natura 2000-gebied Drouwenerzand dat is gelegen op een afstand van ongeveer 5 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Aan de overzijde van het kanaal Buinen-Schoonoord ligt op circa 100 meter van het plangebied een gebied dat onderdeel vormt van het NNN.

Toetsing

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van het plan, kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermde natuurgebieden op voorhand worden uitgesloten.

4.3.3 Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek in het kader van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Met inachtneming van het broedseizoen van vogels is een ontheffing van de Wnb voor soorten of een vergunning op grond van de Wnb voor gebieden op voorhand niet nodig voor de beoogde activiteiten. De ontwikkeling is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.

Op voorhand kan in redelijkheid worden gesteld dat natuurwet en -regelgeving de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg staat.

4.4 Externe veiligheid

Wettelijk kader

Externe veiligheid betreft het risico dat aan bepaalde activiteiten verbonden is voor niet bij de activiteit betrokken personen. Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het voorkomen en beheersen van risicovolle bedrijfsactiviteiten en van risicovol transport (onder andere

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

Om voldoende ruimte te scheppen tussen risicobron en de personen of objecten die risico lopen (kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten), moeten vaak afstanden in acht worden genomen. Ook ontwikkelingsmogelijkheden die ingrijpen in de personendichtheid kunnen om onderzoek vragen.

Bij externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt in het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans dat een persoon die (onafgebroken aanwezig en onbeschermd) op een bepaalde plaats overlijdt als gevolg van een calamiteit met een inrichting of een transportmodaliteit. Het GR bestaat uit de cumulatieve kans per jaar dat een groep van een bepaalde omvang overlijdt als gevolg van een calamiteit met een inrichting of een transportmodaliteit.

Afweging

Het zonnepark is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi); er zijn geen personen aanwezig. Het zonnepark is geen inrichting als bedoeld in het Bevi.

Uit de risicokaart (risicokaart.nl) blijkt dat in of nabij het plangebied geen risicovolle inrichtingen, transportassen (spoor, weg, water) of transportleidingen aanwezig zijn. Het plangebied ligt ook niet in het invloedsgebied van inrichtingen, assen en leidingen. Bovendien neemt het aantal personen binnen het plangebied niet toe, waardoor er geen effecten op de externe veiligheidssituatie zijn. Met betrekking tot externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde en kan aanvullend onderzoek achterwege blijven.

4.5 Geluid

Wettelijk kader

In het kader van de Wet geluidhinder (Wgh) bevinden zich langs alle wegen zones. In geval van het realiseren van geluidgevoelige bebouwing binnen deze zones dient een akoestisch onderzoek plaats te vinden.

Afweging

Een zonnepark is geen geluidgevoelig object. Akoestisch onderzoek is in dit kader dan ook niet noodzakelijk. Een zonnepark wordt aangemerkt als een inrichting in de zin van het Activiteitenbesluit. Er moet worden voldaan aan de geluidsvoorschriften uit het Activiteitenbesluit.

4.6 Lichthinder

Kader en afweging

De werking van zonnepanelen is gebaseerd op het opvangen van (zon)licht. De zonnepanelen zelf vormen geen lichtbron. Lichthinder wordt dan ook niet verwacht. Reflectie van zonlicht is nadelig voor het rendement en wordt dus ook om die reden zoveel mogelijk voorkomen.

Zonneparken kunnen overigens wel gepaard gaan met een hinderlijke schittering van de zon voor automobilisten op omliggende wegen. Dit kan mogelijk leiden tot negatieve gevolgen voor de verkeersveiligheid. Vanwege de volwassen boombeplanting langs de randen van het plangebied wordt er een ruime rand rondom de opstelling van de zonnepanelen aangehouden. De afstand tot de dichtstbijzijnde wegen is daarmee relatief groot. Daarnaast wordt het park middels landschappelijke inpassing waar mogelijk aan het zicht onttrokken. De panelen worden geplaatst in een zuidopstelling onder een relatief kleine hoek van 12,5 graden. Daarmee zal er van onevenredige hinderlijke reflectie en lichthinder naar verwachting geen sprake zijn.

4.7 Luchtkwaliteit

Wettelijk kader

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen, zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit.

Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm.

In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 of PM_{10}) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Afweging

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

In beide perioden blijft het aantal verkeersbewegingen zeer ruim onder het genoemde aantal van 450 per dag. Het plan leidt niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit met 3% en kan als 'niet in betekenende mate' worden beschouwd. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het plan.

4.8 Milieuzonering

Wettelijk kader

Milieuaspecten worden geregeld via de daartoe geëigende wetgeving, maar daar waar het de ruimtelijke ordening raakt, dient met deze aspecten rekening te worden gehouden. Het gaat dan om de situering van milieugevoelige objecten ten opzichte van milieuhinderlijke elementen. De toelaatbaarheid van bedrijvigheid kan globaal worden beoordeeld met behulp van de methodiek van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'.

Afweging

In het plangebied is sprake van een agrarische functie. Het plan maakt geen nieuwe milieugevoelige functies mogelijk die een grotere bescherming dan ten opzichte van die functie noodzakelijk maken.

Zonneparken zijn niet opgenomen in de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. Voor de enigszins vergelijkbare functie 'elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorbedrijven' geldt voor bedrijven van 10 tot 100 MVA een grootste richtafstand van 50 meter, voor het aspect geluid. De afstand van de grens van het zonnepark tot de gevels van de dichtstbijzijnde woningen bedraagt minimaal 50 meter. De transformatoren van het zonnepark zijn op nog grotere afstand van die gevels geprojecteerd. Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor het project.

4.9 Verkeer en parkeren

Wettelijk kader en afweging

Na opening wordt het park incidenteel bezocht in het kader van beheer en onderhoud. Voor zover er al sprake is van een verkeersaantrekkende werking dan is deze beperkt.

Het uitgangspunt is dat een ontwikkeling voorziet in de eigen parkeerbehoefte. Op het park is voldoende parkeergelegenheid aanwezig voor het eerdergenoemde incidentele bezoek. Het plan voorziet in de benodigde parkeerbehoefte.

4.10 Water

Op grond van artikel 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening moeten ruimtelijke plannen zijn voorzien van een waterparagraaf. Hiervoor moet het proces van de watertoets worden doorlopen. Bij het watertoetsproces gaat het om het hele proces van vroegtijdig meedenken, informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten.

Het plangebied valt in het werkgebied van het Waterschap Hunze en Aa's. Het waterschap is op 19 maart 2018 geïnformeerd over het bestemmingsplan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De beantwoording van de vragen heeft ertoe geleid dat de normale procedure van de watertoets is doorlopen. Dit houdt in dat het waterschap een voorlopige standaard uitgangspuntennotitie afgeeft ([Bijlage 2](#)) die wordt uitgewerkt tot een maatwerk wateradvies.

Thema wateroverlast

Het waterschap zorgt voor het functioneren van het watersysteem. Het watersysteem moet nu, maar ook op de lange termijn, goed functioneren. Het watersysteem moet zodanig zijn dat de inundatienormen niet worden overschreden bij toekomstige veranderingen zoals klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en toename van verhard oppervlak. Dit is gebaseerd op het principe van niet-afwentelen zowel bestuurlijk, financieel en geografisch, in de tijd op elk schaalniveau. Er zijn landelijke werknormen (Nationaal Bestuursakkoord Water) opgesteld voor wateroverlast. Het gaat hierbij om wateroverlast, die ontstaat door inundatie vanuit oppervlaktewater als gevolg van lokale neerslag. De normen zijn uitgedrukt in de kans dat het peil van het oppervlaktewater het niveau van het maaiveld overschrijdt.

Grondgebruikstype	Maaiveldcriterium	Inundatienorm (1/jaar)
grasland	5%	1/10
akkerbouw	1%	1/25
hoogwaardige land- en tuinbouw	1%	1/50
glastuinbouwgebied	1%	1/50
bebouwd gebied	0%	1/100

[Bovenstaande werknormen zijn gebaseerd op basis van de middenvariant van het klimaatscenario 2050 van het KNMI \(klimaatscenario](#)

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

In open water in stedelijk gebied kan water geborgen worden. De berging is afhankelijk van het oppervlak open water en de maximale toelaatbare peilstijging. In een situatie $T=10$ (T = herhalingstijd in jaren) wordt een geoorloofde peilstijging van 0,40 meter gehanteerd en ingeval van een $T=100$ (inclusief 13% klimaatverandering) is dat afhankelijk van de laagst gelegen gronden in het stedelijk gebied; 0% van het bebouwd gebied mag inunderen. Hierbij moet opgemerkt worden dat in stedelijk gebied ook groen en gras voorkomt waarop een lagere norm (nm. de norm van het grondgebruikstype grasland) van toepassing is dan het bebouwd gebied. Bepaalde gebieden kunnen zelfs aangewezen worden voor de tijdelijke opvang van water.

Bij stedelijke uitbreidingen of herstructureringen mag een toename van het verhard oppervlak niet resulteren in een extra belasting van het watersysteem, er moet waterneutraal gebouwd worden. Dit houdt in dat de initiatiefnemer voldoende maatregelen neemt om de versnelde waterafvoer, te compenseren. De initiatiefnemer van de uitbreiding van het verhard oppervlak moet ervoor zorgen dat ze voldoende compenserende maatregelen nemen.

BEPALEN COMPENSATIE BIJ TOENAME VERHARDING

Voor de berekening van de vereiste waterberging, om de toename van het verhard oppervlak te compenseren, wordt gebruik gemaakt van de regenduurlijnmethode. Met deze methode kan op basis van het oppervlak open water, de maximale peilstijging, de afvoernorm bij maatgevende afvoer, maatgevende buien en het maatgevende klimaatscenario op eenvoudige wijze inzichtelijk gemaakt worden hoeveel extra waterberging vereist is.

Voor stedelijke gebieden betekent dit concreet dat een regenbui van 89 mm in 24 uur opgevangen moet kunnen worden zonder dat de inundatienorm en de toegestane gebiedsafvoer wordt overschreden.

Als vuistregel hanteert het waterschap dat per m^2 toename verhard oppervlak 80 liter extra waterberging gerealiseerd moet worden in het plangebied. In het definitieve wateradvies van het waterschap wordt een maatwerkberekening opgenomen voor de benodigde extra berging.

Thema afvalwater & riolering

Samenwerking in de waterketen leidt tot een grotere doelmatigheid en verdergaande kwaliteitsverbetering van het oppervlaktewater. In een groot deel van het bestaand stedelijk gebied wordt het hemelwater en het afvalwater verzameld in een gemengd rioolstelsel. Via het gemengde stelsel wordt dit afvalwater getransporteerd naar de RWZI, waar het na zuivering geloosd wordt op het oppervlaktewater. Door het hemelwater gescheiden te houden van het afvalwater wordt het hemelwater niet vervuild en kan dit schone water behouden blijven voor het watersysteem. Ook is een vermindering van het volume afvalwater gunstig voor de capaciteit van de bestaande riolering, transportvoorzieningen en de RWZI. Het vrijkomende hemelwater na afkoppeling mag niet resulteren in een versnelde afvoer en het hemelwater mag in principe niet door diffuse bronnen zijn verontreinigd voordat het in het oppervlaktewatersysteem terecht komt.

VERONTREINIGING VOORKOMEN

De invloed van diffuse bronnen op hemelwater moet zoveel mogelijk worden beperkt door het hanteren van de beleidsuitgangspunten in het landelijk emissiebeleid. Dit gaat volgens de trits voorkomen, scheiden en zuiveren. Door het gebruik van preventieve/brongerichte maatregelen komt hemelwater met zo weinig mogelijk vervuilende stoffen of uitlogende materialen in aanraking en blijft het zo schoon mogelijk. Het uitgangspunt bij de invulling van deze zorgplicht is het gebruik van de beste beschikbare technieken. Alternatieve maatregelen zijn ook acceptabel, mits deze maatregelen aantoonbaar hetzelfde effect opleveren. Op grond van de huidige wet- en regelgeving is het niet de bedoeling om de zorgplicht volledig af te kaderen. De lozer mag zelf invulling geven aan de zorgplicht. Mogelijke preventieve/brongerichte maatregelen zijn:

- Bij nieuwbouw en renovatie zo weinig mogelijk uitlogende materialen zoals zink, koper en lood gebruiken. Alternatieven gebruiken heeft de voorkeur. De nationale pakketten duurzaam bouwen geven handvaten voor alternatieven;
- Hondenuitlaatplaatsen aanleggen of mogelijkheid bieden of de verplichting in de APV opnemen om hondenpoep op te ruimen;
- Afvalinzamelpunten plaatsen in woonbuurten, langs toegankelijke wegen voor burgers en op publieksintensieve locaties als pleinen en markten om zwerfvuil te voorkomen;
- Autowasplaatsen aanleggen of autowassen op straat verbieden in de APV om menging van autowaswater met hemelwater te voorkomen;
- De openbare ruimte zodanig inrichten dat onkruidgroei zo weinig mogelijk kans krijgt. Hiermee kan het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen op verhardingen worden voorkomen of beperkt. Het rapport "Handboek Bestrijdingsmiddelen in stedelijk gebied" gaat hierop in. Als de middelen toch gebruikt worden, dan moet de gebruiker maatregelen treffen om contact met hemelwater zoveel mogelijk te voorkomen. Deze maatregelen zijn opgenomen in de methode voor Duurzaam Onkruidbeheer (DOB-methode);
- Goten langs wegen vegen om onkruidgroei te voorkomen.

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

- Gladheidbestrijding effectief toepassen of beperken zolang de veiligheid dit toelaat. Gebruik middelen, die zo milieuvriendelijk mogelijk zijn.

Lozing van hemelwater op het oppervlaktewaterlichaam mag niet leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van dat oppervlaktewaterlichaam. Daarnaast moet de lozing van hemelwater passen binnen de te bereiken waterkwaliteitsdoelstellingen voor het oppervlaktewaterlichaam of de functies van het gebied. Lozen op een oppervlaktewaterlichaam zonder één van de hierna aangegeven specifieke functies heeft de voorkeur boven lozen op een kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam.

KWETSBAAR WATER

Op een aantal kwetsbare oppervlaktewaterlichamen staat Waterschap Hunze en Aa's geen afvalwaterlozingen toe:

- Oppervlaktewaterlichamen met de functie zwemwater;
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie drinkwater;
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie natuur(waarde);
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie viswater;
- Oppervlaktewaterlichamen in een ecologisch gevoelig gebied;
- Kleine oppervlaktewaterlichamen met een geringe doorstroming.

LANDELIJK BELEID

Voor de beoordeling van hemelwater, dat in contact is geweest met verontreinigde oppervlakken/activiteiten of schadelijke/verontreinigende stoffen, geeft de huidige Europese en landelijke wet- en regelgeving, het emissiebeleid en het vergunningen- en handhavingsbeleid van Waterschap Hunze en Aa's het kader aan.

Hemelwater lozen op het vuilwaterriool is de minst gewenste en minst duurzame manier om het hemelwater af te voeren. Hemelwater mag alleen op het vuilwaterriool worden geloosd als de lozer het hemelwater niet kan hergebruiken of kan afvoeren via de bodem, het openbaar regenwaterstelsel, een oppervlaktewaterlichaam zonder een specifieke functie of een kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam. Lozingen op de riolering vallen onder de bevoegdheid van de gemeente.

Thema grondwater & ontwatering

TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEID

Ten aanzien van grondwater zijn de taken en verantwoordelijkheden verdeeld tussen burger, gemeente en waterschap. Perceeleigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen grondwateroverlast op hun eigen perceel, voor zover deze problemen niet aantoonbaar worden veroorzaakt door onrechtmatig handelen of nalaten van de buur (overheid of particulier).

Gemeente hebben een zorgplicht in het openbaar gebied en moeten maatregelen treffen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Dit voor zover gemeentelijke maatregelen doelmatig zijn en het niet de verantwoordelijkheid van de provincie of het waterschap is om maatregelen te nemen. Maatregelen die een gemeente kan nemen zijn het aanleggen van drainage, ontwateringssloten of hemelwaterriolering (grondwater mag niet geloosd worden op vuilwaterriolering).

Het waterschap is beheerder van het freatisch (ondiep) grondwater. Het beheer bestaat vooral uit toetsing, advies en vergunningverlening voor kleine onttrekkingen.

GRONDWATER ORDENEND

Het functioneren van het grondwatersysteem moet als ordenend element meegenomen worden in de locatiekeuze en de inrichting van plannen. Bij de aanleg van nieuwe gebieden is het uitgangspunt dat wijzigingen in de grondwaterstanden niet mogen resulteren in nadelige gevolgen voor andere gebieden. Dat kan tot gevolg hebben dat het oppervlaktewaterpeil niet gewijzigd kan worden of dat er daarvoor of daardoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om grondwateroverlast in het plangebied te voorkomen.

WATEROVERLAST

Een te hoge grondwaterstand kan grondwateroverlast veroorzaken, bijvoorbeeld in de vorm van water in de kruipruimte. Te lage grondwaterstanden daarentegen resulteren in verdroging. Het verlagen van grondwaterstanden in bestaande bebouwde gebieden kan problemen geven wanneer er sprake is van houten funderingen en funderingen op klei. Zijn die aanwezig dan mogen de gemiddeld laagste grondwaterstanden (GLG) niet verder worden overschreden (niet nog lager worden). Ook de aanwezigheid van oude bomen verdient aandacht. Volwassen bomen kunnen afsterven als de ontwateringsdiepte snel en drastisch worden veranderd en verder

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

NORMEN

Bij een gewenste grondwatersituatie is er geen sprake van overlast en zijn de volgende ontwateringseisen richtinggevend. Voor verschillende typen grondgebruik gelden bij een halve maatgevende afvoer (een afvoer die 10 à 15 keer per jaar wordt overschreden) de volgende ontwateringsadviezen. Advies ontwateringsdiepte grondgebruik:

- Woningen met kruipruimte: 0,7 m onder onderkant vloer;
- Woning zonder kruipruimte: 0,3 m onder onderkant vloer;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) primair: 1,0 m onder as van de weg;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) secundair: 0,7 m onder as van de weg;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) weg op polystyreen-hardschuim: circa 0,3 m onder as van de weg;
- Gangbare tuin/plantsoen: 0,5 m onder maaiveld.

Om de geadviseerde ontwateringsdiepte te realiseren, moet het oppervlaktewaterpeil en het technisch ontwerp hier op afgestemd worden. Technische aspecten die van invloed zijn op de grondwaterstand zijn bodemtype, waterpeil, afstanden van waterlopen en drains en draindiepten. Als de gewenste grondwaterstanden niet te realiseren zijn met sturing in peilen, waterlopen en drainage of omdat aanpassing van de grondwaterstanden niet gewenst is door de negatieve beïnvloeding van de omgeving, bieden maatregelen als ophoging van het maaiveld, kruipruimteloos bouwen of een aangepaste inrichtingsvorm of een aangepaste functie wellicht een oplossing. Door creatief te zoeken naar van nature geschikte locaties dan wel aangepaste inrichtingsvormen (partieel ophogen van wegen en woningen, of minder gangbare vormen van woningen, wegen en tuinen) moet gestreefd worden naar een inrichting tegen de laagste maatschappelijke kosten.

GEMIDDELD HOOGSTE GRONDWATERSTANDEN

Om grondwateroverlast in woningen te voorkomen is een minimale ontwatering van 0,7 m minus het maaiveld nodig. In het plangebied is de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (plaatselijk) hoger dan op basis van deze ontwateringsnorm gewenst is. Woningbouw op deze plekken is zonder aanvullende maatregelen niet gewenst en zal resulteren in grondwateroverlast. Nader onderzoek naar de drooglegging en ontwatering is gewenst. De inrichting van dit gebied en de benodigde aanvullende maatregelen moeten afgestemd worden op dit nadere onderzoek.

INFILTRATIE

In het plangebied wordt de grondwaterstand lokaal beïnvloed door een neerwaartse grondwaterstroming (> 0.75 mm). Deze gebieden zijn meestal voldoende diep ontwatert en bieden mogelijkheden om hemelwater in de bodem te infiltreren, mits er geen sprake is van ondiepe slecht doorlatende lagen.

Thema oppervlaktewaterpeilen & drooglegging

Het uitgangspunt voor het operationele peilbeheer is het streven naar de gewenste grondwaterstand voor de verschillende functies en belangen. Het waterschap stelt voor het gehele beheersgebied peilbesluiten op waarin de te hanteren oppervlaktewater peilen worden vastgelegd. Een wijziging van een functie kan een reden zijn het peil te wijzigen, uitgangspunt hierbij is dat de peilwijziging niet mag resulteren in nadelige gevolgen voor andere gebieden als gevolg van de door de peilwijziging opgetreden wijziging in de grondwaterstand. Het wijzigen van een peil moet vastgelegd worden in een peilbesluit.

Het gewenste peil kan bepaald worden op basis van de drooglegging en of op basis van het gewenste grondwaterregime (GGOR). Drooglegging is de maat waarop het maaiveld, het straatniveau of het bouwpeil boven het vastgestelde oppervlaktewaterpeil of het streefpeil ligt. Voor bebouwd gebied hanteert het waterschap voor het straatpeil een droogleggingsnorm van 1 m en voor het bouwpeil (= vloerpeil van de begane grond) een norm van 1,30 m. Deze droogleggingsnormen gelden bij het zomerstreefpeil.

Om water te kunnen bergen in extremere situaties is een stijging van het waterpeil toelaatbaar. Conform de landelijke werknormen mag in een situatie die 1/100 per jaar (inclusief 13% klimaatverandering) voorkomt in bebouwd gebied 0% inunderen, de toelaatbare peilstijging is in dergelijke situaties afhankelijk van de maaiveldhoogte. Hierbij dient opgemerkt te worden dat in stedelijk gebied ook groen en gras voorkomt waarop een lagere inundatienorm van toepassing is dan het bebouwd gebied.

Thema inrichting watersysteem

Het eigendom, beheer en onderhoud van alle oppervlaktewater en de bijbehorende infrastructuur ligt bij waterschap, gemeente of derden. Het waterschap Hunze en Aa's streeft ernaar om het hoofdsysteem welke een belangrijke functie vervult in de aan en afvoer van water in eigendom, beheer en onderhoud te hebben.

~~Niet het toelaten van hoofdwatersenaren zijn er ook sloten en andere waterlopen. Schouwsloten vervullen een belangrijke functie~~

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

Met het dempen van sloten/watergangen neemt de potentiële bergingsruimte van oppervlaktewater af. Het dempen van sloten veroorzaakt hogere grondwaterstanden. In dit kader is een beleidsregel vastgesteld die het dempen van hoofdwatergangen, schouwsloten en overige sloten verbiedt. Het is onder andere verboden het profiel van hoofdwatergangen en schouwsloten te veranderen. Het dempen van sloten is alleen mogelijk onder de voorwaarden die zijn opgenomen in de beleidsregel Dempingen.

HOOFDWATERGANG

Binnen het plangebied zijn hoofdwatergangen van het waterschap gelegen. Aan weerszijden van alle hoofdwatergangen ligt een beschermingszone van 5 meter breed. Deze beschermingszone is ter bescherming van de hoofdwatergang. Deze beschermingszone moet worden gerekend vanaf de insteek. De beschermingszone langs hoofdwatergangen moet vrij blijven van obstakels. Obstakels kunnen bijvoorbeeld zijn: heggen, afrastering, bomen, schuttingen, schuurtjes, verharde paden. Binnen deze beschermingszone is voor het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden een watervergunning nodig. In de keur van het waterschap is aangegeven voor welke werkzaamheden een watervergunning noodzakelijk is.

SCHOUWSLOOT

Binnen het plangebied zijn schouwsloten gelegen. Schouwsloten zijn sloten die niet in eigendom zijn van het waterschap maar wel een belangrijke functie vervullen voor de ontwatering. Om deze ontwateringsfunctie goed te laten vervullen is het van belang dat een schouwslot schoon is. De eigenaren van de schouwslot zijn verplicht de schouwslot jaarlijks schoon te maken, het waterschap ziet hier op toe. Schouwsloten mogen niet zonder toestemming van het waterschap worden gedempt, ook het profiel van een schouwslot mag niet zonder toestemming gewijzigd worden. In de beleidsregel dempingen is aangegeven onder welke voorwaarden demping mogelijk is.

Thema inrichting natuur en ecologie

Bij de inrichting van het watersysteem dient er aandacht te zijn voor waterkwaliteit en ecologie. Van groot belang is het voorkomen van stilstaand water. In wateren met onvoldoende doorstroom mogelijkheden kunnen waterkwaliteitsproblemen ontstaan als vissterfte, blauwalg en de opeenhoping van drijfvuil. Bij het ontwerp dient rekening gehouden te worden met doorspoelmogelijkheden en moeten stilstaand water in watergangen voorkomen worden.

Tevens is een goede waterkwaliteit sterk afhankelijk van de mogelijkheid of water- en oeverplanten zich in voldoende mate kunnen vestigen en ontwikkelen. Ruimte voor natuurvriendelijke oevers met geleidelijke overgangen van nat naar droog is van groot belang voor het ecologisch functioneren van het watersysteem en het bieden van voldoende migratiemogelijkheden en leef- en fourageergebied voor planten en dieren.

Naast de inrichting is ook het beheer en onderhoud van invloed op het te behalen resultaat voor de natuur. Tijdens de voorbereiding van plannen moet ook nagedacht moeten worden over het uit te voeren toekomstig onderhoud en de daarbij behorende voorzieningen.

Afweging

Binnen het plangebied bevindt zich een hoofdwatergang. Deze blijft behouden. De in het gebied aanwezig schouwsloten blijven ook grotendeels behouden. Langs de watergangen in het gebied worden onderhoudspaden met een breedte van 5 m vrijgehouden. In de rand van het plangebied wordt de afscheiding geregeld door de sloten rondom voldoende breed te maken. De overige buitenrand wordt ingevuld met rietoevers.

Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd. Het regenwater kan daardoor onbelemmerd infiltreren. Compensatie van verharding is dan ook niet aan de orde. De panelen en de constructie wordt uitgevoerd in niet-uitlogbare materialen. Daarnaast biedt een zonnepark een kans voor waterberging. Onder de panelen kan de grondwaterstand namelijk hoger zijn.

4.11 M.e.r.-beoordeling

Wettelijk kader

Op 1 april 2011 is het Besluit milieueffectrapportage gewijzigd door het 'Besluit reparatie en modernisering milieueffectrapportage' en is bepaald dat de grenswaarden voor een m.e.r.-beoordelingsplicht indicatief zijn. Het bevoegd gezag moet bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, nagaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling (85/337/EEG). In het kader hiervan is een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd.

In het kader van de wijziging van het Besluit m.e.r. is een handreiking opgesteld over de vraag hoe moet worden vastgesteld of een activiteit met een omvang onder de drempelwaarde toch belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. In de handreiking is opgenomen dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst en die een omvang hebben die beneden de drempelwaarden ligt, een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gebruikt. Uit deze toets kunnen twee conclusies volgen: belangrijke nadelige milieueffecten zijn uitgesloten of belangrijke nadelige milieueffecten zijn niet uitgesloten. In het eerste geval is de activiteit niet m.e.r.-

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

Afweging

De gronden in het plangebied zijn in gebruik als agrarische gronden. Het plan maakt een, tijdelijke, functiewijziging naar een zonnepark mogelijk. Deze activiteit komt niet voor op de D-lijst van het Besluit m.e.r. Een vormvrije m.e.r.-beoordeling is niet noodzakelijk. Uit de verrichte milieuonderzoeken, zoals opgenomen in dit hoofdstuk, blijkt verder dat het plan geen significante effecten op de omgeving heeft.

Hoofdstuk 5 Juridische vormgeving

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de regels van het bestemmingsplan. De regels vormen samen met de verbeelding het juridische bindende deel van het bestemmingsplan. Zowel de verbeelding als de regels voldoen aan de verplichte landelijke standaarden voor de uitwisseling en vergelijkbaarheid van digitale bestemmingsplannen (IMRO2012 en SVBP2012). Het bestemmingsplan bestaat uit:

1. een verbeelding van het plangebied waarin alle bestemmingen van de gronden worden aangewezen;
2. de regels waarin de bestemmingen worden beschreven en waarbij per bestemming het doel wordt of de doeleinden worden genoemd.

Bij het bestemmingsplan hoort een toelichting. Het bestemmingsplan met de daarbij behorende toelichting wordt langs elektronische weg vastgesteld, tegelijk met een verbeelding van het bestemmingsplan op papier. Als de digitale en papieren verbeelding tot interpretatieverschillen leiden, is de digitale verbeelding leidend.

5.2 Bestemmingsregels

Inleidende regels

De inleidende regels bestaan uit twee artikelen, namelijk de 'begrippen' en de 'wijze van meten'. In de begrippen zijn de noodzakelijke begripsomschrijvingen opgenomen die worden gebruikt in de regels. Het bevat definities om misverstanden te voorkomen. De wijze van meten regelt hoe er moet worden gemeten.

Bestemmingsregels

Voor het buitengebied van de gemeente Borger-Odoorn is op dit moment een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding. Bij de opzet van de regels is het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan Buitengebied als uitgangspunt genomen.

Dit bestemmingsplan kent de volgende bestemmingen:

AGRARISCH

De gronden binnen de bestemming 'Agrarisch' zijn in hoofdzaak bestemd voor agrarische cultuurgrond en voor het opwekken van energie door middel van het omzetten van zonlicht in electriciteit en/of warmte met gebruik van zonnepanelen. Binnen de bestemming zijn alleen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van een zonnepark toegestaan.

WATER

In het plangebied bevindt zich een hoofdwatgang van het waterschap Hunze en Aa's. Deze watgang is specifiek bestemd. Er mogen binnen deze bestemming geen gebouwen en overkappingen worden gebouwd.

WAARDE - ARCHEOLOGIE

Het archeologiebeleid is vertaald in het bestemmingsplan. Er is een dubbelbestemming opgenomen ter bescherming van de bekende en verwachte archeologische waarden in het plangebied. Op grond van de dubbelbestemming geldt een vergunnings- en/of onderzoeksplicht voor het bouwen vanaf een bepaalde omvang en voor het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden.

Waarde	Gebied	Vrijstelling oppervlakte (m ²)	Vrijstelling diepte -mv (m)
Waarde - Archeologie 4	Gebieden met een hoge verwachting beekdal, middelhoge verwachting beekdal	1.000	0,3

WAARDE - BEEKDAL

Deze gronden zijn mede bestemd voor het behoud, het herstel en de versterking van het waterbergend vermogen van het beekdal. Er is een beschermende regeling opgenomen om te voorkomen dat de afvoer- en bergingscapaciteit van het regionale watersysteem van het

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

De algemene regels bestaan uit regels die gelden voor alle bestemmingen. Het gaat daarbij om de anti-dubbeltelregel, algemene gebruiks- en afwijkingsregels en overige regels.

Overgangs- en slotregels

In het laatste hoofdstuk is het overgangsrecht geregeld en is de slotregel vastgelegd.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Wanneer er sprake is van een bouwplan als bepaald in artikel 6.12 Wro en 6.2.1 Bro moet hiervoor in beginsel een exploitatieplan worden vastgesteld. Hiervan kan worden afgezien als het kostenverhaal anderszins verzekerd is. De realisatie van een zonnepark is geen bouwplan als bepaald in de genoemde artikelen. Daarnaast wordt er een overeenkomst gesloten tussen gemeente en ontwikkelende partij, waarin het kostenverhaal, waaronder planschade, is geregeld. De vaststelling van een exploitatieplan is bij dit bestemmingsplan niet nodig.

Voor de totstandkoming van het zonnepark wordt een subsidie op grond van de Subsidieregeling Duurzame Energie (SDE+) aangevraagd. Deze subsidie is in de exploitatie noodzakelijk voor de bedrijfseconomische haalbaarheid.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Vooroverleg

Het bestemmingsplan is in het kader van het vooroverleg gestuurd naar de Veiligheidsregio Drenthe, provincie Drenthe, waterschap Hunze en Aa's en RUD Drenthe ([Bijlage 3](#)). De relevante onderdelen uit de reacties zijn hieronder samengevat weergegeven en van een gemeentelijke reactie voorzien.

VEILIGHEIDSREGIO DRENTHE

Ten aanzien van externe veiligheid zijn er geen inhoudelijke opmerkingen.

Er wordt geadviseerd om in de planregels op te nemen dat trafostations, en eventueel in de toekomst zeecontainers met Energie Opslag Systemen, voor de hulpverlenende diensten bereikbaar dienen te zijn. Verder wordt geadviseerd om in het hekwerk vluchtwegen/nooduitgangen op te nemen om het zonnenveld in beginsel via twee zijden te kunnen ontluchten.

Reactie gemeente

De opmerking ten aanzien van externe veiligheid wordt voor kennisgeving aangenomen. De bereikbaarheid wordt niet in de regels van het bestemmingsplan vastgelegd. Bij de verdere uitwerking van het project wordt hiermee wel rekening gehouden. Dit geldt ook voor de ontluchtingsmogelijkheden.

PROVINCIE DRENTHE

- Landschap

In het landschapsbeleid wordt een deel van het plangebied aangemerkt als beekdal. Ruimtelijk is dit echter op dit moment niet erg zichtbaar, maar het is wel opgenomen op de verbeelding als dubbelbestemming 'Waarde - Beekdal'. Wat houdt dit in? En kan hiermee het beekdal karakter nog versterkt worden?

Reactie gemeente

Aan de instructieregel uit de Provinciale Omgevingsverordening met betrekking tot beekdalen en grondwaterbeschermingsgebieden is uitwerking gegeven door het opnemen van de dubbelbestemming 'Waarde - Beekdal'. De gronden zijn mede bestemd voor het behoud, het herstel en de versterking van het waterbergend vermogen van het beekdal. Er is een beschermende regeling opgenomen om te voorkomen dat de afvoer- en bergingscapaciteit van het regionale watersysteem van het beekdal wordt belemmerd.

Na het verzenden van het advies, is de provincie nog bij aantal locaties voor beoogde zonneakkers wezen kijken. Voor Daalkampen viel het op dat het perceel doorsneden is met watergangen en relatief brede groene stroken. Het is van oorsprong een kleinschaliger landschap vergeleken met de omgeving. Ook is in het lage en natte gedeelte het oude beekdal nog enigszins herkenbaar. De provincie pleit er daarom sterk voor om het perceel in enkele compartimenten op te delen door middel van opgaande beplanting (struiken en/of bomen). Hierdoor blijft de kavelstructuur herkenbaar en wordt voorgesorteerd op een eventueel toekomstige woonbestemming.

Reactie gemeente

[Lees hier meer over dit bestemmingsplan.](#)

panelen en schaduw. Gezien de voorgenomen inpassing is er reeds sprake van een aanzienlijke compensatie en staat de extra inpassing niet in verhouding tot de te verwachten opbrengsten.

Daarnaast zijn er op dit moment geen dusdanig concrete plannen voor een toekomstige woonbestemming dat het aanbrengen van beplanting met toekomstwaarde praktisch gezien mogelijk is. Ook is niet duidelijk of en hoeveel ophoging er plaatsvindt in het geval van toekomstige woningbouw.

De suggestie van de provincie tot verdere indeling in compartimenten wordt daarom niet overgenomen.

- Draagvlak

Vanuit maatschappelijk oogpunt is de betrokkenheid van de bewoners van de aangrenzende woonwijk gewenst. Zij gaan er straks op uitkijken/krijgen het naast hun deur. Omwonenden zijn al betrokken bij de plannen. Wellicht is er ook voor hen nog een meerwaarde in deze ontwikkeling (energievoorziening, mogelijkheid tot een ommetje, een speelplek, etc.). Dergelijke initiatieven kunnen het draagvlak vergroten. De Ruimtelijke verkenning zonne-akkers, en dan het uitgewerkte voorbeeld van Daalkampen, biedt hiertoe wellicht aanknopingspunten.

Reactie gemeente

De opmerkingen van de provincie worden meegenomen bij de verdere uitwerking van het plan. Indien dit vanuit de directe omgeving gewenst is, willen de initiatiefnemers actief meedenken hoe zij bij kunnen dragen aan de beleefbaarheid van het zonnepark. Een idee is om een uitzichtpunt te creëren over het park. Een ander idee is om een mooie entree te maken in de vorm van een glazen kas (met zonnepanelen op het dak), met daarin informatie over het park en een slimme accu.

- Archeologie

Anders dan in de toelichting gesteld wordt, wordt de vrijstellingsgrens alleen al door de voorziene verbreding van de omringende sloten met 3 m overschreden. Daarbij komen nog de bodemingrepen voor benodigde kabels en leidingen, de omvormers en transformatoren, en mogelijk ook voor de onderhoudspaden en de wal met flankerende taluds, een en ander afhankelijk van de civieltechnische uitvoering (diepte aanleg, wel of niet frezen).

Voor het aspect archeologie (provinciaal belang beekdal) dient de toelichting aangepast te worden door de bevindingen van een archeologisch bureauonderzoek hierin te verwerken en het betreffende archeologische rapport integraal als bijlage op te nemen.

Reactie gemeente

De totale oppervlakte van de ingreep is afhankelijk van de uiteindelijke inpassing, maar overschrijdt naar verwachting de vrijstellingsgrens. Ten behoeve van het bestemmingsplan wordt daarom een archeologisch onderzoek uitgevoerd. De resultaten worden te zijner tijd verwerkt. In afwachting van de onderzoeksresultaten worden in dit bestemmingsplan regels opgenomen in de agrarische bestemming en de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 4' ter bescherming van de verwachtingswaarden. Paragraaf 4.1 van de toelichting wordt op grond van voorgaande aangevuld.

WATERSCHAP HUNZE EN AA'S

- Vergunningen

Voor aanpassingen in of aansluiting van afvoer hemelwater op het watersysteem (dammen, duikers, dempingen), moet een vergunning in het kader van de Keur of conform de Algemene Regels worden aangevraagd. Aangeraden wordt het inrichtingsplan vroegtijdig voor te leggen aan het waterschap.

Reactie gemeente

De opmerking van het waterschap wordt meegenomen bij de verdere uitwerking van het plan.

- Wijzigen waterpeil

In de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 4' (art. 5.3.1 onder d) is ten onrechte een vergunningplicht opgenomen voor het verlagen of verhogen van het waterpeil. Het is namelijk wettelijk bepaald dat ten aanzien van (grond)waterpeilveranderingen het bevoegd gezag bij het waterschap ligt. Verzocht wordt om ongewenste dubbele regelgeving te voorkomen en deze vergunningplicht ten aanzien van het waterpeil uit de bestemmingsregels te verwijderen.

Reactie gemeente

Het verzoek van het waterschap wordt overgenomen. De hierboven genoemde regel wordt uit het bestemmingsplan verwijderd.

RUD DRENTHE

Lees hier meer over dit bestemmingsplan.

De RUD heeft het bestemmingsplan verder getoetst op de aspecten bodem, externe veiligheid, lucht/energie, geluid en milieu algemeen.

Reactie gemeente

Er is een paragraaf 'lichthinder' toegevoegd aan het bestemmingsplan (paragraaf 4.6). Voor de overige aspecten zijn de opmerkingen van de RUD niet direct relevant voor het bestemmingsplan. Ze worden voor kennisgeving aangenomen en, waar nodig, verwerkt in de omgevingsvergunning.

Ontwerpbestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan wordt voor een periode van zes weken ter inzage gelegd. Eventuele zienswijzen worden te zijner tijd in het bestemmingsplan verwerkt.

-
1. Nuon, Nuon in gesprek: de energiedialoog (2016).
https://www.nuon.com/globalassets/nederland/duurzaamheid/images/energiedialoog/nuon-in-gesprek-de-energiedialoog_220704.pdf

Lees hier meer over dit bestemmingsplan.